

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 10.5.2005
KOM(2005) 184 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Hagos programa: Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams

Partnerystė Europos atsinaujinimo vardan laisvės, saugumo ir teisingumo srityje

TURINYS

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI Hagos programa: Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams Partnerystė Europos atsinaujinimo vardan laisvės, saugumo ir teisingumo srityje.....	1
1. Į v a d a s	3
2. Hagos programą įgyvendinantis veiksmų planas: politinių prioritetų konkretizavimas ir įgyvendinimo priežiūra	3
2.1. Hagos programos politiniai įgaliojimai.....	3
2.2. Hagos programa ir Konstitucija	5
2.3. Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams: partnerystė Europos atsinaujinimo vardan	5
2.4. Įgyvendinimas, įvertinimas ir lankstumas.....	11
3. Konkrečių veiksmų nustatymas	12
PRIEDAS HAGOS PROGRAMA: DEŠIMT PRIORITETŲ ATEINANTIEMS PENKERIEMS METAMS PRIEMONIŲ SĄRAŠAS IR JŲ PRIĖMIMO GRAFIKAS	13

1. ĮVADAS

2004 m. lapkričio 4–5 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino **daugiametę Hagos programą**, kuria siekiama sustiprinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę.

Hagos programa pratęsia 1999 m. spalio 15–16 d. Europos Vadovų Tarybos patvirtintą **Tamperės programą**. Tai buvo pirmoji daugiametė programa, nustatanti prioritetus siekiant sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. Komisija 2004 m. birželio 2 d. komunikate¹ įvertino paskutinių penkerių metų rezultatus.

Hagos programa žymi ciklo pabaigą ir naujojo pradžią. Taigi nėra netikėta tai, kad ši antroji daugiametė programa remiasi teigiama paskutinių penkerių metų patirtimi. Europos Vadovų Taryba tam, kad būtų įgyvendinta Hagos programa, paragino Komisiją pateikti Tarybai veiksmų planą, kuriame turėtų būti konkretizuojami programos tikslai ir prioritetai įtraukiant visų veiksmų priėmimo ir įgyvendinimo grafiką.

Šis **veiksmų planą** sudaro dvi dalys. Pirmoje dalyje (2 skyrius) apžvelgiami labiausiai rūpimi klausimai ir svarbiausi programos aspektai. Šioje dalyje taip pat, remiantis programos gairėmis, yra numatyti **dešimt konkrečių prioritetų**, į kuriuos, Komisijos nuomone, turėtų būti sutelktos pastangos per ateinančius penkerius metus. Antrą dalį (3 skyrius) sudaro priedas, kuriame yra išvardintos konkrečios priemonės ir veiksmai, kurių numatoma imtis per ateinančius penkerius metus. Šis sąrašas siejasi su Hagos programos struktūra.

Be to, svarbu pažymėti, kad šį veiksmų planą reikia skaityti kartu su kitais planavimo ir strategijos dokumentais, susijusiais su tam tikrais politikos klausimais laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje (Komisija išipareigoja užtikrinti bendrą šių dokumentų suderinamumą). Komisija kai kuriuos iš šių dokumentų pateikė visai neseniai arba ketina pateikti artimiausiu metu (2005 m. vasario 14 d. ES kovos su narkotikais veiksmų planas², parengtas po naujos 2005–2012 m. Europos kovos su narkotikais strategijos priėmimo; komunikatas dėl sprendimų baudžiamosiose bylose abipusio pripažinimo plėtojimo ir tarpusavio pasitikėjimo stiprinimo perspektyvų bei komunikatas „Kovos su organizuotu nusikalstamumu strateginės koncepcijos parengimas“).

Hagos programoje numatyta, kad iki 2006 m. lapkričio 1 d. turi būti atlikta veiksmų plano **vidurio laikotarpio peržiūra**. Šiuo tikslu Komisija laiku pateiks ataskaitą apie padarytą pažangą ir apie galimus programos pataisymus.

2. HAGOS PROGRAMĄ ĮGYVENDINANTIS VEIKSMŲ PLANAS: POLITINIŲ PRIORITETŲ KONKRETIZAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

2.1. Hagos programos politiniai įgaliojimai

Hagos programoje patvirtinamas dėmesys, kurį Europos Sąjunga skiria laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei, įtraukdama ją į Sąjungos darbotvarkę kaip vieną iš svarbiausių prioritetų –

¹ „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Tamperės programos įvertinimas ir ateities gairės“ – KOM(2004) 401 galutinis, 2004 6 2.

² KOM(2005) 45, 2005 2 14.

ne tik todėl, kad tai yra vienas iš pagrindinių Sąjungos tikslų, bet ypatingai dėl to, kad tai yra vienas iš svarbiausių piliečių interesų.

Programoje numatytas ateinančių penkerių metų **veiksmų planas ir pagrindiniai tikslai**. Programos tikslas yra pateisinti mūsų piliečių lūkesčius, joje yra nagrinėjami visi politikos aspektai, susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, ir apibrėžiamos tiek **bendrosios gairės** (pagrindinės teisės, įgyvendinimas ir įvertinimas), tiek **konkrečios gairės**, pagrindinių dėmesį skiriant: 1) laisvės sustiprinimui³, 2) saugumo sustiprinimui, 3) teisingumo sustiprinimui ir 4) išorės santykiams. 2004 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtinta 2005–2012 m. Europos kovos su narkotikais strategija yra sudėtinė Hagos programos dalis.

Programoje yra numatyta priimti strategiją, apimančią Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos **išorinį matmenį**, ir prašoma, kad Komisija pateiktų šią strategiją glaudžiai bendradarbiaudama su Tarybos Generaliniu Sekretoriumi (Vyriausiuoju įgaliotiniu). Strategijoje turėtų būti atsižvelgiama į išskirtinius Sąjungos santykius su trečiosiomis šalimis ir regionais bei akcentuojami ypatingi bendradarbiavimo su jais teisingumo ir vidaus reikalų srityje poreikiai. Pirmiausia Komisija pateiks komunikatą parengti strategijai, papildančiai šį veiksmų planą.

Europos Vadovų Taryba pažymėjo, kad „reikėtų tinkamai atsižvelgti į daugiametės programos, skirtos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei, **finansines pasekmes**“. Akivaizdu, kad nustatytų politinių tikslų suderinamumas su pakankamais finansiniais ištekliais yra viena iš pagrindinių prielaidų, reikalingų šiems tikslams pasiekti. 2005 m. balandžio 6 d. Komisija pateikė tris pagrindų programas dėl: 1) solidarumo ir migracijos srautų valdymo, 2) saugumo ir laisvių apsaugos ir 3) pagrindinių teisių ir teisingumo⁴. Šie trys pasiūlymai visiškai atitinka Hagos programos nustatytus strateginius prioritetus.

Hagos programoje buvo atsižvelgta į 2004 m. birželio 2 d. Komisijos komunikatą dėl Tamperės programos įvertinimo⁵ ir į 2004 m. spalio 14 d. Europos Parlamento rekomendaciją⁶, ypač dėl EB sutarties 251 straipsnyje įtvirtintos procedūros (bendro sprendimo procedūra) įvedimo šios sutarties IV antraštinėje dalyje numatytoms sritims. 2004 m. gruodžio 22 d. Europos Vadovų Tarybos duoto politinio impulso dėka nuo 2005 m. sausio 1 d. Taryba, taikydama **bendro sprendimo procedūrą ir kvalifikuotą balsų daugumą**, gali priimti sprendimą dėl visų IV antraštinėje dalyje numatytų priemonių, išskyrus priemones, susijusias su legalia imigracija⁷. Tai yra pirmoji Hagos programos sėkmė. Padidėjęs Europos Parlamento vaidmuo nėra tik demokratinio teisėtumo stiprinimas – panaikinus vieningą balsavimą taip pat turėtų padidėti darbų atlikimo tempas.

³ Svarbu pažymėti, kad laisvės sąvoka vartojama visose šio veiksmų plano dalyse. Tačiau šiame dokumente žodis „laisvė“ turi specifinę Hagos programoje nurodytą reikšmę.

⁴ KOM(2005) 122, 123 ir 124, 2005 4 6.

⁵ „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Tamperės programos įvertinimas ir ateities gairės“ – KOM(2004) 401 galutinis, 2004 6 2.

⁶ „Europos Parlamento rekomendacija Tarybai ir Europos Vadovų Tarybai dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ateities ir dėl priemonių, reikalingų jos teisėtumui ir veiksmingumui sustiprinti“ – P6_TA(2004)0022, 2004 10 14.

⁷ 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 2004/927/EB, nustatantis tam tikrų sričių, numatytų Europos bendrijos steigimo sutarties trečios dalies IV antraštinėje dalyje, reglamentavimą laikantis tos Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos (OL L 396, 2004 12 31, p. 45).

Tačiau 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendime, priešingai nei Sutarties 67 straipsnyje, nėra jokių nuostatų, keičiančių Teisingumo Teismo įgaliojimus. Komisija ir toliau laikosi nuomonės, kad šioje glaudžiai su asmens teisėmis susijusioje srityje yra būtina išplėsti teisę kreiptis į Teisingumo Teismą. Klausimas dėl teisės kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą išplėtimo turi būti išsamiai apsvarstytas, ypatingą dėmesį skiriant greitam tokių bylų nagrinėjimo užtikrinimui, kaip nurodyta Konstitucijos III-369 straipsnio ketvirtoje pastraipoje ir numatyta Hagos programoje.

2.2. Hagos programa ir Konstitucija

Hagos programoje atspindi Konstitucijoje išreikšti siekiai; Konstitucija, atsižvelgiant į nacionalines ratifikavimo procedūras, turėtų įsigalioti 2006 m. lapkričio 1 d. ir dėl to bus iš esmės peržiūrimos esamos nuostatos, reglamentuojančios laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, o Pagrindinių teisių chartija bus įtraukta į Konstituciją. Konstitucijoje įtvirtintos naujovės galės būti taikomos tik pasibaigus ratifikavimo laikotarpiui. Šiuo tikslu Komisija yra įsipareigojusi atlikti reikiamą **parengiamąjį darbą**, kad iš karto po Konstitucijos įsigaliojimo būtų galima imtis priemonių.

2.3. Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams: partnerystė Europos atsinaujinimo vardan

Komisija, rengdama Hagos programą įgyvendinantį veiksmų planą, sudarė programoje numatytų veiksmų sąrašą. Ambicingi Hagos programos tikslai turėtų būti pasiekti kolektyvinių Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos pastangų bei jų glaudžios ir efektyvios partnerystės dėka.

Komisija, remdamasi Europos Vadovų Tarybos sutartais Hagos programos strateginiais tikslais dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sustiprinimo, konkretizuojamais 3 skyriuje (priede) pagal Hagos programoje esančią eilės tvarką, numatė **dešimt prioritetų**, į kuriuos, jos nuomone, per ateinančius penkerius metus ypatingai turėtų būti sutelktos kolektyvinės pastangos. Šie dešimt prioritetų yra vienodai svarbūs ir yra susiję su visais Hagos programoje numatytais tikslais. Tai turės įtakos tam, kad nebūtų veltui švaistomos pastangos ir kad būtų pasiekti programos tikslai. Komisija taip pat laikosi nuomonės, kad esminis dalykas yra Europos lygiu nustatyti visų teisės aktų leidybos ir kitų iniciatyvų, susijusių su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, pridėtinę vertę taikant subsidarumo principą ir naudojant geresnį reguliavimo mechanizmą, o taip pat atliekant pagrindinių pateikiamų pasiūlymų poveikio vertinimą.

2005–2009 m. strateginiuose tiksluose⁸ yra akcentuojamas partnerystės, siekiant sustiprinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, plėtojimas. Dešimt pagrindinių prioritetų, kuriuos nustatė Komisija remdamasi šiais tikslais: a) laisvės sustiprinimas, b) saugumo sustiprinimas ir c) teisingumo sustiprinimas, gali būti apibendrinti taip:

(1) *Pagrindinės teisės ir pilietybė: visavertės politikos kūrimas*

Užtikrinti visapusišką politikos, kuria siekiama prižiūrėti ir skatinti pagarbą visų piliečių pagrindinėms teisėms ir stiprinti pilietybę, plėtojimą.

⁸ „2005–2009 m. strateginiai tikslai, Europa 2010: partnerystė Europos atsinaujinimo vardan“ – KOM(2005) 12, 2005 1 26.

(2) *Kova su terorizmu: darbas siekiant pasaulio atsako*

Pagrindinį dėmesį skirti įvairiems prevencijos, pasiruošimo ir reagavimo aspektams siekiant toliau stiprinti ir, esant būtinumui, papildyti valstybių narių kovos su terorizmu pajėgumus atitinkamose srityse, tokiose kaip įdarbinimas, finansavimas, rizikos analizė, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsauga ir padarinių analizė.

(3) *Bendra prieglobsčio erdvė: efektyvios ir suderintos tvarkos nustatymas remiantis Sąjungos vertybėmis ir humanitarine tradicija*

Atsižvelgiant į Sąjungos humanitarinę tradiciją ir tarptautinius įsipareigojimus, dirbti siekiant sukurti bendrą prieglobsčio erdvę ir nustatyti efektyvią ir suderintą tvarką.

(4) *Migracijos valdymas: subalansuoto požiūrio nustatymas*

Nustatyti subalansuotą požiūrį į migracijos valdymą formuojant bendrą imigracijos politiką, susijusią su legalia Sąjungos lygmens migracija, tuo pat metu toliau stiprinant kovą su nelegalia migracija, nelegaliu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais.

(5) *Integracija: maksimalus teigiamo migracijos poveikio mūsų visuomenei ir ekonomikai padidinimas*

Parengti pagalbines priemones siekiant padėti valstybėms narėms formuoti geresnę integracijos politiką, kad būtų maksimaliai padidintas teigiamas migracijos poveikis mūsų visuomenei ir ekonomikai bei užkirstas kelias imigrantų bendruomenių izoliacijai ir socialinei atskirčiai. Tai turės teigiamos įtakos religijų ir kultūrų, pagrįstų pagrindinėmis Sąjungos vertybėmis, tarpusavio supratimui ir dialogui.

(6) *Vidaus sienos, išorės sienos ir vizos: integruoto išorės sienų valdymo vystymas siekiant, kad Sąjunga būtų saugesnė*

Toliau vystyti integruotą išorės sienų valdymą ir bendrą vizų politiką, tuo pat metu užtikrinant laisvą asmenų judėjimą (žmonių ryšiai).

(7) *Pasikeitimo informacija privatumas ir saugumas: tinkamos pusiausvyros suradimas*

Remiant ir skatinant konstruktyvų visų suinteresuotų šalių dialogą siekiant priimti suderintą sprendimą, surasti tinkamą pusiausvyrą tarp privatumo ir saugumo teisėsaugos ir teisminės institucijoms keičiantis informacija, tuo pat metu gerbiant pagrindines teises, susijusias su privatumo ir duomenų apsauga, ir Hagos programoje numatytą informacijos prieinamumo principą.

(8) *Organizuotas nusikalstamumas: strateginės koncepcijos parengimas*

Parengti ir įgyvendinti kovos su organizuotu nusikalstamumu ES lygiu strateginę koncepciją. Visapusiškai pasinaudoti ir plėtoti Europolą ir Eurojustą.

(9) Civilinė ir baudžiamoji teisena: efektyvios Europos teisingumo erdvės užtikrinimas visiems

Užtikrinti Europos teisingumo erdvę garantuojant efektyvią teisę visiems kreiptis į teismą ir teismo sprendimų vykdymą. Siekiant sukurti tarpusavio pasitikėjimą ir sustiprinti abipusį pripažinimą, kuris išlieka svarbiausiu teismo bendradarbiavimo elementu, bus suderinti teisės aktai, ypatingai priėmus aukštą asmenų apsaugos lygį užtikrinančias taisykles. Patobulinti materialinę ES sutarčių teisę.

(10) Laisvė, saugumas ir teisingumas: atsakomybės dalijimasis ir solidarumas

Valstybių narių bendros atsakomybės ir solidarumo sąvokoms suteikti praktinę reikšmę numatant pakankamus finansinius išteklius, reikalingus efektyviausiu būdu pasiekti laisvės, saugumo ir teisingumo tikslus.

(1) Pagrindinės teisės ir pilietybė: visavertės politikos kūrimas

Pagrindinės teisės yra Sąjungos vertybių pagrindas. Turi būti užtikrintas visapusiškas politikos, kuria siekiama prižiūrėti ir skatinti visų piliečių pagarbą pagrindinėms teisėms ir stiprinti pilietybę, plėtojimas.

Konstitucija, įtraukdama Pagrindinių teisių chartiją ir numatydamą prisijungimą prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, suteikia individui ypatingą vietą Europos projekte.

Be to, sprendimus priimančioms asmenims turi būti pateikiami tikslūs ir patikimi duomenys, susiję su pagarpa pagrindinėms teisėms Sąjungoje. Kitas svarbus elementas skatinant ir saugant pagrindines teises yra Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro pertvarkymas siekiant įsteigti visapusišką **Pagrindinių teisių agentūrą**.

Komisija, siekdama apsaugoti vaikus ir atsižvelgdama į tai, kad jie priklauso vienai iš labiausiai pažeidžiamų grupių, ypatingą dėmesį skirs vaiko teisėms. Konstitucijoje kaip vienas iš Sąjungos tikslų aiškiai yra nurodomas „vaiko teisių skatinimas ir apsauga“.

Be to, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, dės pastangas kovoti su smurtu prieš moteris ir teikti pagalbą nukentėjusiems asmenims.

Komisija tęs veiklą, susijusią su kova su visų formų diskriminacija. Tai apims efektyvaus ES teisės teisės aktų, draudžiančių diskriminaciją, įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimą.

Ypatingą dėmesį reikėtų skirti asmens duomenų apsaugai, kuri Pagrindinių teisių chartijoje ir Konstitucijoje pripažįstama kaip atskira pagrindinė teisė, o ne teisės į privatumą dalis.

Sąjungos pilietybė suteikia tokias esmines teises kaip judėjimo laisvė Europos Sąjungoje, diplomatinė ir konsulinė apsauga bei balsavimo teisė Europos Parlamento ir vietos savivaldos rinkimuose. Visose minėtose srityse yra numatytos priemonės siekiant, kad ES piliečiai galėtų geriau naudotis pilietinėmis teisėmis.

(2) *Kova su terorizmu: darbas siekiant pasaulio atsako*

Siekiant reaguoti į terorizmą **pasaulio atsakas** yra būtinas. Negali būti nepaisoma piliečių lūkesčių, susijusių su Sąjunga, taip pat ir Sąjunga negali į juos neatsiliepti.

Pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas įvairiems prevencijos, pasiruošimo ir reagavimo aspektams siekiant toliau stiprinti ir, esant būtinumui, papildyti valstybių narių kovos su terorizmu pajėgumus, ypač atsižvelgiant į įdarbinimą, finansavimą, rizikos analizę, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugą ir padarinių analizę.

Kova su terorizmu reikalauja **integruoto ir nuoseklaus požiūrio**, apimančio daugelį Hagos programoje aptariamų klausimų. Sąjunga pagrindinį dėmesį turi skirti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimui, ypač **keičiantis informacija**, susijusia su teroristų veiklos tyrimu.

Taip pat labai svarbu suvokti sudėtingą terorizmo Europoje reiškinį: apmokymų ir **įdarbinimo** procesus bei aplinką, sudarančią sąlygas įsitvirtinti teroristinėms idėjoms ir judėjimams. Toliau turi būti dedamos pastangos **kovoti su terorizmo finansavimu**.

Valstybių narių ir ES pastangos turi būti papildomos **išorės bendradarbiavimu**, kartu su trečiosiomis šalimis kovojant su terorizmu, ypač finansuojant kovą su terorizmu ir gebėjimų stiprinimo projektus, bei stengiantis pašalinti terorizmo priežastis.

(3) *Bendra prieglobsčio erdvė: efektyvios ir suderintos tvarkos nustatymas remiantis Sąjungos vertybėmis ir humanitarine tradicija*

Kitas prioritetas yra **Bendros Europos prieglobsčio sistemos** sukūrimas. Per ateinančius kelerius metus pagrindinė veikla bus skiriama siekiant iki 2007 m. užbaigti **pirmojo etapo priemonių įvertinimą** ir iki 2010 m. pabaigos pateikti pasiūlymą dėl **antrojo etapo priemonių plėtojant bendrą prieglobsčio politiką**, skirtą numatyti **bendrą tvarką ir vienodą statusą** asmenims, kuriems suteikiamas prieglobstis ar papildoma apsauga.

Siekiant padėti valstybėms narėms nagrinėti prašymus ir priimti trečiųjų šalių piliečius, turi būti sustiprintas administracinis valstybių narių tarnybų bendradarbiavimas ir skirtos tam lėšos. Hagos programoje taip pat numatytas poreikis ištirti galimybę bendrai nagrinėti prieglobsčio prašymus.

Komisija pradėjo rengti ES **regionines apsaugos programas ir persikėlimo planus**.

(4) *Migracijos valdymas: subalansuoto požiūrio nustatymas*

Turi būti nustatytas **naujas subalansuotas požiūris į migracijos valdymą**, susijęs tiek su legalia, tiek su nelegalia migracija, ir formuojama bendra imigracijos politika, skirta legaliai Sąjungos lygmens migracijai, tuo pat metu toliau stiprinant kovą su nelegalia migracija, nelegaliu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais.

Nors valstybės narės pačios gali nuspręsti, kiek atvykėlių iš trečiųjų šalių, siekiančių dirbti pagal darbo sutartį ar savarankiškai, jos gali priimti, tačiau laisvo judėjimo erdvėje turi būti vykdoma **bendra imigracijos politika**, įtvirtinanti **priėmimo tvarką ir kriterijus** bei, siekiant palengvinti priimamų asmenų integraciją, užtikrinanti šiems asmenims garantuotą teisinį statusą ir suteikianti jiems garantuotas teises. Be to, tai, kad imigracija daro didelę įtaką

valstybių narių bei kilmės ir tranzito šalių ekonomikai ir visuomenei, patvirtina bendro požiūrio, pagrįsto racionalių imigrantų darbo jėgos panaudojimu, poreikį.

Atsižvelgiant į tai, kad tiek priimančiose, tiek kilmės ir tranzito šalyse žmonių, socialinės ir ekonominės **nelegalios migracijos išlaidos** yra labai didelės, turi būti priimtos taisyklės dėl grąžinimo tvarkos, skatinamas greitesnis readmisijos susitarimų sudarymas ir toliau bendradarbiaujama kovojant su nelegaliu gabenimu ir prekyba žmonėmis. Tačiau pagarba trečiųjų šalių piliečių, taip pat ir neteisėtai esančių Sąjungos teritorijoje, teisėms ir orumui visada turi išlikti vienu iš svarbiausių ES politikos principų. Svarbiausia, kad su asmenimis, tapusiais prekybos žmonėmis į Sąjungą ar jos teritorijoje aukomis, turi būti elgiamasi atsižvelgiant į jų specifinę padėtį ir žmogaus teisių reikalavimus.

Bendra imigracijos politika negali atsiriboti nuo klausimų, susijusių su priėmimu ir grąžinimu: efektyvus migracijos srautų valdymas turi ženkliai prisidėti prie **santykių su trečiosiomis šalimis** (tiek kilmės, tiek tranzito), ypač teikiant pagalbą ir bendradarbiaujant remiantis abipusiais trečiųjų šalių ir Sąjungos interesais.

(5) Integracija: maksimalus teigiamo migracijos poveikio mūsų visuomenei ir ekonomikai padidinimas

Siekiant maksimaliai padidinti teigiamą migracijos poveikį mūsų visuomenei ir ekonomikai ir, svarbiausia, užkirsti kelią imigrantų bendruomenių izoliacijai ir socialinei atskirčiai, yra būtina remti ir skatinti valstybes nares formuoti geresnę integracijos politiką. Veiksminga integracijos politika turi prisidėti prie **religijų ir kultūrų dialogo** ir tarpusavio supratimo.

Siekiant integruoti trečiųjų šalių piliečius, reikia sutelkti svarbiausias politikos sritis, įskaitant įdarbinimą ir švietimą.

Siekiant **keistis patirtimi ir informacija** apie integraciją, reikia sustiprinti valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio ryšius.

Todėl būtina parengti Europos integracijos programą, pagrįstą Europos Vadovų Tarybos patvirtintais bendraisiais principais, užtikrinančiais pagarbą ES vertybėms ir nediskriminavimo principą.

(6) Vidaus sienos, išorės sienos ir vizos: integruoto išorės sienų valdymo vystymas siekiant, kad Sąjunga būtų saugesnė

Erdvėje, kurioje visapusiškai užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, turi būti dedamos tolimesnės pastangos siekiant taikyti **integruotą patekimo į Sąjungos teritoriją kontrolę**, pagrįstą integruotu išorės sienų valdymu, bendra vizų politika ir naujų technologijų dėka įtraukiančią biometrinių identifikatorių naudojimą.

Po paskutinės Sąjungos plėtros svarbiausias dalykas yra užtikrinti laisvą judėjimą Sąjungos viduje ir sugebėti visiškai **panaikinti asmenų, kertančių vidaus sieną, kontrolę**. Šiuo atveju, siekiant paruošti dirvą naujosioms valstybėms narėms, labai svarbų vaidmenį atlieka stojimo sutartyse numatytas SIS II sukūrimas ir sklandus vertinimo procesas.

Išorės sienų valdymo srityje svarbus žingsnis yra Sienų valdymo agentūros įsteigimas, kuri koordinuos ir rems valstybių narių veiksmus, susijusius su išorės sienų stebėjimu ir kontrole.

Vizų informacinė sistema prisidės prie efektyvios **vizų politikos** plėtojimo. Dėl to turės būti sustiprintas valstybių narių bendradarbiavimas, siekiant sukurti **bendrus prašymų dėl vizų**

nagrinėjimo centrus, ir tai galėtų būti pirmas žingsnis kuriant **Europos bendrą konsulinę tarnybą**.

Kitas svarbus elementas, padidinantis **dokumentų saugumą**, yra kelionės ir tapatybės dokumentuose pradėti naudoti biometrinius identifikatorius, tuo pat metu išlaikant pagarbą pagrindinėms teisėms. Be to, reikia visapusiškai išnaudoti galimas bendrai veikiančių ES ir nacionalinių informacinių sistemų sąsajas.

(7) *Pasikeitimo informacija privatumas ir saugumas: tinkamos pusiausvyros suradimas*

Sudėtinga pasikeitimo informacija tvarka negali trukdyti laisvo judėjimo erdvėje efektyviai palaikyti teisėtvarą bei tirti tarptautinius nusikaltimus.

Sąjunga turėtų remti ir skatinti konstruktyvų visų suinteresuotų šalių dialogą siekiant priimti suderintą sprendimą, tuo pat metu gerbiant pagrindines teises, susijusias su privatumo ir duomenų apsauga, ir informacijos **prieinamumo principą**.

Hagos programoje numatytas prieinamumo principas reiškia, kad vienos valstybės narės teisėsaugos institucijoms reikalingą informaciją pateiks kitos valstybės narės institucijos, laikantis tam tikrų sąlygų. Šiuo tikslu Komisija pateiks pasiūlymus, numatydamą bendros paieškos valstybių narių duomenų bazėse galimybę.

Šioje srityje turėtų būti surasta **tinkama pusiausvyra tarp privatumo ir saugumo** teisėsaugos ir teisminės institucijoms keičiantis informacija.

Aviacijos saugumo ir kovos su terorizmu tikslais taip pat turėtų būti atidžiai apvarstyta pusiausvyra tarp privatumo ir saugumo kečiantis oro linijų keleivių duomenimis.

(8) *Organizuotas nusikalstamumas: strateginės koncepcijos parengimas*

Kovos su organizuotu nusikalstamumu ES lygiu strateginė koncepcija bus parengta ir įgyvendinta. Šiuo tikslu Komisija artimiausiu metu pateiks **komunikatą „Kovos su organizuotu nusikalstamumu strateginės koncepcijos parengimas“**. Jame bus numatytos priemonės tobulinti žinias apie šį reiškinį ir sustiprinti organizuotų nusikaltimų ES lygiu prevenciją, tyrimą ir bendradarbiavimą šioje srityje. Strategijoje kaip vienas iš prioritetų turėtų būti numatytas bendradarbiavimo kovojant su organizuotu nusikalstamumu su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis stiprinimas.

Siekiant kovoti su organizuotu nusikalstamumu reikia stiprinti teisėsaugos institucijų (policijos, teismų, muitinės) bendradarbiavimą ir visapusiškai pasinaudoti ir plėtoti **Europolą ir Eurojustą**. Vienas iš svarbiausių tikslų šioje srityje yra Europos kriminalinės informacijos modelio sukūrimas, pareikalausiantis bendrų valstybių narių ir ES institucijų bei įstaigų pastangų.

(9) *Civilinė ir baudžiamoji teisena: efektyvios Europos teisingumo erdvės užtikrinimas visiems*

Europos teisingumo erdvė yra skirta ne tik pripažinti ir vykdyti vienos valstybės narės teismų priimtus sprendimus kitoje valstybėje narėje, bet greičiau garantuoti **efektyvią teisę kreiptis į teismą** siekiant, kad būtų priimti ir **įvykdyti teismo sprendimai**. Šiuo tikslu Sąjunga turi numatyti ne tik taisykles dėl jurisdikcijos, pripažinimo ir įstatymų kolizijos, bet taip pat ir priemones, kurios **sukurtų abipusį pasitikėjimą** tarp valstybių narių, nustant **minimalius procedūrinius standartus** ir užtikrinant aukštus teismų sistemų kokybės standartus, ypač dėl

nešališkumo ir pagarbos teisei į gynybą. Tarpusavio supratimas gali būti toliau stiprinamas palaipsniui kuriant Hagos programoje numatytą „Europos teisminę kultūrą“, pagrįstą **mokymų rengimu ir jungimusi į tinklus**. Taip pat reikėtų priimti nuoseklią strategiją dėl ES santykių su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis.

Civilinės teisenos srityje labai svarbu užbaigti programą dėl sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose **abipusio pripažinimo**. Taip pat turės būti priimti teisės aktai, kurių projektus Komisija jau pateikė ar pateiks artimiausiu metu, ir pradėtos konsultacijos siekiant parengti naujus teisės aktus srityse, kuriose abipusis pripažinimas dar nėra taikomas (pvz., klausimai, susiję su šeimos turtu, paveldėjimas, testamentai). Kitas labai svarbus aspektas, į kurį reikia atkreipti dėmesį, yra teismo sprendimų vykdymas ir valstybės institucijų išduotų bei privataus pobūdžio dokumentų abipusis pripažinimas. Materialinės ES sutarčių teisės srityje ne vėliau kaip iki 2009 m. bus priimta Bendra pagrindų sistema (CFR), kuri bus naudojama kaip priemonių rinkinys siekiant tobulinti ES teisės aktų suderinamumą ir kokybę.

Baudžiamosios teisenos srityje norint **sukurti abipusį pasitikėjimą** ir pasiekti **abipusį pripažinimą** labai svarbu suderinti teisės aktus ir nustatyti minimalius standartus, susijusius su keliais procesinės teisės aspektais (pvz., *ne bis in idem*, įrodymų tyrimas ar nuosprendžio priėmimas *in absentia*). Abipusio pripažinimo srityje turi būti imtasi keleto priemonių, siekiant užtikrinti efektyvius ir laiku atliekamus teisėsaugos institucijų veiksmus (pvz., kardomųjų priemonių, nesusijusių su laisvės atėmimu, ar nuosprendžių, kuriais paskirtas laisvės atėmimas, pripažinimo ir vykdymo abipusis pripažinimas) ir apskritai tradicinę abipusią pagalbą pakeisti naujomis priemonėmis, pagrįstomis abipusiu pripažinimu. Eurojustas turėtų atlikti svarbiausią vaidmenį stiprinant Europos teismų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose. Atsižvelgiant į įgytą patirtį ir tolesnę raidą, reikėtų remti jo veiklą ir visapusiškai išnaudoti potencialą. Šiuo tikslu Komisija taip pat tęs savo pradėtą darbą ir įvertins Konstitucijos suteiktas galimybes dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos sustiprinimo.

(10) Atsakomybės dalijimasis ir solidarumas

Nesant **pakankamų finansinių išteklių** negalima pasiekti nei vieno politikos tikslo, todėl Hagos programa nustatė aiškų šių dviejų elementų santykį. Šiuo tikslu 2005 m. balandžio mėn. Komisija pateikė tris pagrindų programas, kuriomis siekiama valstybių narių **bendros atsakomybės ir solidarumo** sąvokoms suteikti praktinę reikšmę persvarstant šiuo metu taikomas politikos ir finansines priemones, reikalingas efektyviausiu būdu pasiekti laisvės, saugumo ir teisingumo tikslus.

2.4. Įgyvendinimas, įvertinimas ir lankstumas

Komisija, kaip ir Hagos programa, didelį dėmesį skiria įgyvendinimo aspektui ir sistemos tinkamai įvertinti, kaip valstybės narės įgyvendina priemones, susijusias su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, sukūrimo poreikiui.

Konstitucijos III-260 straipsnyje numatyta imtis priemonių, suteikiančių teisę Komisijai ir valstybėms narėms **nešališkai ir objektyviai vertinti Sąjungos politikos įgyvendinimą** šioje srityje. 2006 m. pradžioje Komisija pateiks komunikatą, kuriame bendrais bruožais numatys pagrindinius šios būsimos sistemos tikslus ir savo ketinimus pateikti pasiūlymus, įsigaliojus Konstitucijai.

Tačiau kol kas Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją pateikti ES priemonių **metinę įgyvendinimo ataskaitą** (pasiekimų suvestinę) ir apie tai informuoti Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus.

Tai sudarys sąlygas turėti išsamesnę informaciją apie politikos, susijusios su laisve, saugumu ir teisingumu, ir apie valstybių narių priimtų priemonių efektyvaus įgyvendinimo esamą padėtį. Pirmoji **pasiekimų suvestinė** bus pateikta 2005 m. gruodžio mėn. ir dėl to yra būtinas aktyvus valstybių narių dalyvavimas, kadangi jų bus prašoma pateikti reguliarius pranešimus apie savo pažangą įgyvendinant priimtas priemones.

Be to, Europos Vadovų Taryba paragino Tarybą parengti **praktinius metodus, palengvinančius įgyvendinimą laiku** visose politikos srityse reikalaujant, kad įgyvendinimo planai būtų tinkamai parengti nacionaliniu lygiu, užtikrinant pakankamą įgyvendinimo laikotarpį ir nagrinėjant Komisijos reguliarius pranešimus apie pažangą.

Atsižvelgiant į bendrą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės politinę aplinką, dėl netikėtų įvykių, dažnai tarptautinio pobūdžio ir svarbos, gali būti nustatomi nauji politiniai prioritetai. Veiksmų planas turi būti lankstus ir lengvai prisitaikantis, ypač ilgesniu laikotarpiu, atsižvelgiant į naujus prioritetus, galinčius atsirasti artimiausiais metais. Konstitucija sudarys sąlygas patobulinti teisinę ir institucinę sistemą. Dėl to Europos Vadovų Taryba taip pat mano, kad svarbu taikyti tam tikrą lankstumą numatant Hagos programos **peržiūrą**.

3. KONKREČIŲ VEIKSMŲ NUSTATYMAS

Hagos programoje numatyta, kad Komisija, remdamasi Hagos tikslais, turėtų nustatyti konkrečius veiksmus. Todėl **šio komunikato priedą** sudaro veiksmų planas, kuriame yra **išvardinti pagrindiniai veiksmai ir priemonės**, kurių numatoma imtis per ateinančius penkerius metus, įskaitant jų pateikimo Tarybai ir Europos Parlamentui **galutinius terminus**.

1999 m. patvirtinus Tamperės išvadą, o 2004 m. – Hagos programą, Europos Vadovų Taryba turėtų išlaikyti savo pagrindinį vaidmenį nustatant strategines gaires ir planuojant ateities veiksmus, susijusius su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve. Komisija ragina Tarybą apsvarstyti šį komunikatą ir prie jo pridėdamą veiksmų planą siekiant, kad 2005 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtintų šiuos dokumentus.

PRIEDAS
HAGOS PROGRAMA: DEŠIMT PRIORITETŲ ATEINANTIEMS PENKERIEMS METAMS

PRIEMONIŲ SĄRAŠAS IR JŲ PRIĖMIMO GRAFIKAS

1. BENDROSIOS GAIRĖS

- **Sistemos, siekiant objektyviai ir nešališkai vertinti ES priemonių laisvės, saugumo ir teisingumo srityje įgyvendinimą, sukūrimas**

- Komunikatas, susijęs su vertinimo sistemos sukūrimu, ir *pasiūlymas sukurti vertinimo sistemą, kaip numatyta Konstitucinės sutarties III-260 straipsnyje (2006 m.)*

1.1. Pagarba pagrindinėms teisėms ir aktyvus jų skatinimas

- ***Pagrindinių teisių ir teisingumo pagrindų programa pagal naujas finansines perspektyvas (2005 m.)***

- *Pilietybės ir pagrindinių teisių speciali programa (2007 m.)*
- *Kovos su smurtu (Daphne), narkotikų prevencijos ir visuomenės informavimo speciali programa (2007 m.)*

- **Europos Sąjungos prisijungimas prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (*neformalios diskusijos turėtų prasidėti 2005 m.*)**

- ***Pasiūlymas dėl Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro įgaliojimų išplėtimo siekiant įsteigti Pagrindinių teisių agentūrą (pasiūlymas turėtų būti pateiktas 2005 m.)***

- Daphne II programa: 2006 m. darbo programa (2005 m.)
- Tyrimas dėl prevencinių priemonių kovoti su smurtu prieš moteris (2006 m.)
- Komunikatas dėl vaiko teisių apsaugos (2005 m.)

1.2. Europos kovos su narkotikais strategija

- **ES kovos su narkotikais veiksmų planas 2005–2008 m. (2005 m.) ir 2009–2012 m. (2009 m.)**

- 2005–2008 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano nuolatinis vertinimas (*kasmet*)
- Žalioji knyga dėl pilietinės visuomenės vaidmens kuriant kovos su narkotikais politiką (2006 m.)
- Pamatinio sprendimo dėl kovos su prekyba narkotikais įgyvendinimo ir veikimo ataskaita (2007 m.)
- 2005–2008 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano ataskaita apie pažangą ir poveikio vertinimas (2008 m.)

- Komunikatas dėl 2009–2012 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano (2009 m.)

2. LAISVĖS STIPRINIMAS

2.1. Sąjungos pilietybė

- Ataskaitos apie Direktyvų 90/364, 90/365 ir 93/96 dėl pensininkų, studentų ir neaktyvių asmenų ir apie
- Direktyvos 93/109/EB dėl teisės balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, įskaitant ir naujosiose valstybėse narėse, taikymą ir, prireikus, pasiūlymai pakeisti pastarąją direktyvą (2005–2006 m.)
- *Pasiūlymas palengvinti diplomatinę ir konsulinę apsaugą (2006 m.)*
- *Pasiūlymas dėl Europos piliečių iniciatyvai būtinų nuostatų ir sąlygų (2007 m.)*
- Galimų priemonių sustiprinti teises, numatytas Sutarčių nuostatose dėl pilietybės, ir įtvirtinti naujas teises šioje srityje, išnagrinėjimas (EB sutarties 22 straipsnis) (2008 m.)
- **Teisės ES piliečiams ir jų šeimos nariams laisvai judėti Europos Sąjungoje tokiomis pat sąlygomis, kaip valstybės narės piliečiai juda ar keičia gyvenamąją vietą savo šalyje, suteikimas**
 - Patikrinimo, kaip perkelima į nacionalinę teisę, laikomasi ir ar teisingai taikoma Direktyva 2004/38/EB dėl teisės laisvai judėti ir gyventi, atlikimas (2006 m.)
 - Ataskaita apie Direktyvų 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB dėl teisės laisvai judėti ir gyventi taikymą (2006 m.)
 - Ataskaita apie Direktyvos 2004/38/EB dėl teisės laisvai gyventi ir judėti taikymą ir, prireikus, pasiūlymai pakeisti šią direktyvą (2008 m.)

2.2. Prieglobsčio, migracijos ir sienų politika

- ***Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programa pagal naujas finansines perspektyvas (2005 m.)***
 - *Išorės sienų fondo įsteigimas (2007 m.)*
 - *Integracijos fondo įsteigimas (2007 m.)*⁹
 - *Grąžinimo fondo įsteigimas (2007 m.)*
 - *Europos pabėgėlių fondo pritaikymas (2007 m.)*
- **Bendra visų migracijos reiškinių aspektų analizė (geresnių sąlygų sudarymas renkant, teikiant, keičiantis ir efektyviai naudojant naujausią informaciją ir duomenis)**

⁹ Šis fondas papildys Europos socialinį fondą.

- Migracijos ir prieglobsčio statistinių duomenų metinės ataskaitos (*vykdoma*)
- ES pagrindų reglamento dėl migracijos ir prieglobsčio statistinių duomenų rinkimo priėmimas (2005 m.)
- Žalioji knyga dėl būsimo Europos migracijos tinklo (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl Europos migracijos kontrolės centro įsteigimo* (2006 m.)

2.3. Bendra Europos prieglobsčio sistema

- Direktyvos dėl prieglobsčio suteikimo tvarkos priėmimas (2005 m.)
- **Pirmojo etapo teisinių dokumentų įvertinimas**
 - Pirmojo etapo dokumentų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo priežiūra (2005–2007 m.)
- **Antrasis bendros prieglobsčio politikos plėtojimo etapas, bendros tvarkos ir vienodo statuso nustatymas asmenims, kuriems suteikiamas prieglobstis ar papildoma apsauga**
 - *Pasiūlymas dėl ilgalaikio gyventojų statuso suteikimo pabėgėliams* (2005 m.)
 - *Antrojo etapo dokumentai ir priemonės, kurios bus pateiktos Tarybai ir Europos Parlamentui (priėmimas iki 2010 m. pabaigos)*
- **Struktūros, apimančios valstybių narių nacionalines prieglobsčio tarnybas, sukūrimas siekiant skatinti bendradarbiavimą (*komunikatas – 2005 m.*)**
- **Bendro prieglobsčio prašymų nagrinėjimo pasekmių tyrimai**
 - Bendro prieglobsčio prašymų nagrinėjimo Sąjungoje tyrimas (2006 m.)
 - Bendro prieglobsčio prašymų nagrinėjimo už ES teritorijos ribų tyrimas, kuris bus atliktas glaudžiai bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaru (JTVPK) (2006 m.)
- **Europos paramos tarnybos, skirtos visapusiškai bendradarbiauti valstybėms narėms, susijusioms su Bendra Europos prieglobsčio sistema, sukūrimas (*sukūrus bendrą prieglobsčio sistemą ir remiantis įvertinimu*)**
- **2005–2013 m. Europos pabėgėlių fondo (ERF) įsteigimas siekiant padėti valstybėms narėms nagrinėti prieglobsčio prašymus ir priimti tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečius**
 - **Europos pabėgėlių fondo galutinė ataskaita (2005 m.)**
 - *Pasiūlymas iš dalies pakeisti sprendimą dėl Europos pabėgėlių fondo siekiant padėti valstybėms narėms priimti tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečius* (2005 m.)

- **Europos pabėgėlių fondo** daugiamečių nacionalinių planų patvirtinimai (2005 m., 2008 m. ir 2011 m.)
- *Europos pabėgėlių fondo pritaikymas* (2007 m.)

2.3.1. Legali migracija, įskaitant priėmimo tvarką

- **Legalios migracijos politikos formavimas**

- Pirmojo etapo direktyvų, susijusių su legalia migracija, perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo vertinimas ir priežiūra (2005–2011 m.)
- Diskusijos dėl žaliosios knygos dėl ekonominės migracijos (2005 m.)
- Veiksmų programos, susijusios su legalia migracija, įskaitant priėmimo tvarką, pateikimas, remiantis konsultacijų su visuomene dėl žaliosios knygos dėl legalios migracijos rezultatais (2005 m.)

2.3.2. Trečiųjų šalių piliečių integracija

- **Nuoseklios Europos integracijos programos parengimas**

- Komunikatas dėl Europos integracijos programos (2005 m.)

- **Aiškiai apibrėžto pasikeitimo patirtimi ir informacija apie integraciją skatinimas**¹⁰

- INTI parengiamųjų veiksmų valdymas (2005–2006 m.)
- Imigracijos ir integracijos metinės ataskaitos (2005 m. – vykdoma)
- Europos vadovas dėl integracijos (*antras leidimas* 2006 m., vykdoma)
- Interneto svetainės sukūrimas (2006 m.)
- *Integracijos fondo įsteigimas* (2007 m.)

2.3.3. Kova su nelegalia imigracija

- Pagalba valdant imigracijos ryšių tinklus atitinkamose trečiosiose šalyse (2005 m., vykdoma)
- Metinė bendros politikos, susijusios su nelegalia migracija, ataskaita (2005 m., vykdoma)
- Komisijos sprendimo dėl valstybių narių migracijos tarnybų saugaus internetinio informacijos tinklo (ICONET) sukūrimo priėmimas (2005 m.)
- *Pasiūlymas sudaryti ir pasirašyti Europos Tarybos konvenciją dėl kovos su prekyba žmonėmis (CAHTEH)* (2005 m.)

¹⁰ Be to, papildomų veiksmų yra imtasi, remiantis Europos užimtumo strategija ir socialinės integracijos procesu.

- **Efektyvios perkėlimo ir repatriacijos politikos, pagrįstos bendrais standartais ir glaudesniu bendradarbiavimu bei abipusia technine pagalba, sukūrimas**

- *Pasiūlymas dėl grąžinimo tvarkos (2005 m.)*
- Parengiamųjų veiksmų dėl finansinės paramos, skirtos grąžinimo politikai, atlikimas (2005 m.)
- Specialaus Komisijos įgaliotinio bendrai readmisijos politikai paskyrimas (2005 m.)
- Bendrijos readmisijos susitarimų sudarymas ir esamų susitarimų valdymas (laiku)
- *Grąžinimo fondo įsteigimas (2007 m.)*

2.3.4. Prieglobsčio ir migracijos išorinė dimensija

- **Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis valdant migraciją ir prieglobstį**

- Komunikatas dėl migracijos ir vystymosi (2005 m.)
- Pataisyta 2006 m. AENEAS programos (2004–2006 m.) informacinio dokumento versija (2005 m.)
- Migracijos klausimo įtraukimas į šalių ir regioninius strategijos dokumentus, susijusius su visomis atitinkamomis trečiosiomis šalimis (2005 m.)

- **ES regioninių apsaugos programų rengimas**

- ES regioninės apsaugos programos, įskaitant ES persikėlimo planą, veiksmų planas (2005 m.)
- Bandomųjų apsaugos programų rengimas (2005 m.)

- **Intensyvesnis bendradarbiavimas su tranzito šalimis siekiant, kad šios valstybės geriau valdytų migraciją ir suteiktų tinkamą apsaugą pabėgėliams**

- Ataskaita apie prieglobsčio ir migracijos srityje padarytą pažangą ir pasiekimus Europos kaimynystės politikos kontekste (2005 m.)

2.3.5. Sienų valdymas, biometrija, informacinės sistemos ir vizų politika

- **Asmenų, kertančių vidaus sienas, kontrolės panaikinimas**

- *Pasiūlymas dėl teisinių dokumentų, susijusių su SIS II (2005 m.)*
- Su SIS II nesusijusio *acquis* įgyvendinimo vertinimo naujosiose valstybėse narėse pradžia (2006 m.)
- Su SIS II susijusio *acquis* vertinimas naujosiose valstybėse narėse (*nuo tada, kai SIS II pradės veikti – 2007 m.*)

- Tarybos sprendimo dėl sienų su naujosiomis valstybėmis narėmis ir tarp jų kontrolės panaikinimo priėmimas (2007 m.)
- *Pasiūlymas dėl esamo Šengeno vertinimo mechanizmo papildymo kontrolės mechanizmu (kai tik naujosiose valstybėse narėse bus panaikinta asmenų kontrolė prie vidaus sienų) (2007–2008 m.)*

- **Integruotos išorės sienų valdymo sistemos sukūrimas**

- *Pasiūlymas dėl nacionalinių ekspertų grupių siekiant Sienų valdymo agentūros dėka padėti valstybėms narėms kontroliuoti ir stebėti išorines sienas (2005 m.)*
- „Vadovas pasieniečiams“ (priėmus Bendrijos kodeksą dėl asmenų sienos kirtimo tvarkos)
- *Pasiūlymas dėl vykdomųjų įgaliojimų suteikimo valstybių narių pareigūnams, atliekantiems savo pareigas prie išorės sienų kitoje valstybėje narėje (2006 m.)*
- Išorės sienų valdymo agentūros vertinimo ataskaita, kurioje bus apsvarstyti agentūros uždaviniai ir pateiktas vertinimas, ar ši įstaiga turėtų būti atsakinga už kitus klausimus, susijusius su sienos valdymu (įskaitant nacionalinių ekspertų grupių veiklos ir galimybės sukurti Europos pasieniečių os įvertinimą) (2007 m.)
- *Išorės sienų fondo įsteigimas (2007 m.)*

- **Dalinis Šengeno *acquis* taikymas**

- Tarybos sprendimo dėl dalinio Šengeno *acquis* įgyvendinimo Airijoje priėmimas (2005 m.)
- Tarybos sprendimo dėl dalinio Šengeno *acquis* (SIS) įgyvendinimo Jungtinėje Karalystėje priėmimas (2005 m.)

- **Nuoseklus požiūris ir suderinti sprendimai Europos Sąjungoje dėl biometrinių identifikatorių ir duomenų**

- *Pasiūlymas iš dalies pakeisti Bendrąsias konsulines instrukcijas dėl biometrinių duomenų rinkimo standartų ir tvarkos, įskaitant įpareigojimą pateikti tokius duomenis ir numatant šio įpareigojimo išimtį (2005 m.)*
- *Pasirengimas nustatyti minimalius nacionalinių tapatybės kortelių standartus (nuo 2005 m.)*
- *Pasirengimas, esant poreikiui, nustatyti minimalius nacionalinių tapatybės kortelių standartus, būdingus tik tam tikriems sektoriams (nuo 2005 m.)*
- Biometrinių identifikatorių įtraukimas į kelionės dokumentus, vizas, leidimus gyventi, ES piliečių pasus ir informacines sistemas (2006 m.)
- Komunikatas dėl SIS II, VIS ir Eurodac sąsajų sustiprinimo (2006 m.)

- **Vizų politika, įskaitant Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimą**

- Susitikimai su vizų sąraše esančiomis trečiosiomis šalimis, kurių piliečiams nėra taikomas reikalavimas turėti vizas, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių piliečiai galėtų be vizų keliauti į šias trečiąsias šalis (*vykdoma, bus suderinta su vizų sąrašo peržiūrėjimu*)
- *Pasiūlymai dėl būtinų pakeitimų siekiant toliau plėtoti vizų politiką ir sukurti bendrus prašymų dėl vizų nagrinėjimo centrus (2005 m.)*
- Reguliarus vizų sąrašo peržiūrėjimas (Reglamentas (EB) Nr. 539/2001) (*reguliariai*)
- *Pasiūlymas dėl supaprastintos vizų tvarkos taikymo olimpinės šeimos nariams – Turinas 2006 (2005 m.)*
- Reglamentas (EB) Nr. 1295/2003 dėl supaprastintos vizų tvarkos taikymo olimpinės šeimos nariams – Atėnai 2004 įgyvendinimo ataskaita (*2005 m.*)
- *Pasiūlymas iš dalies pakeisti Bendrąsias konsulines instrukcijas dėl vizos mokesčių (2005 m.)*
- ARGO darbo programa (*2005 m. ir 2006 m.*)
- *Pasiūlymai, susiję su tranzitu: naujų valstybių narių vienašališkas su Šengenu susijusių dokumentų pripažinimas, valstybių narių Šveicarijoje išduotų leidimų gyventi pripažinimas (2005 m.)*
- Rekomendacijos dėl derybų nurodymų, susijusių su EB ir trečiųjų šalių susitarimais dėl vizų režimo panaikinimo siekiant laisvai judėti Sąjungoje laikotarpiu nuo 3 iki 6 mėn. (*2005 m.*)
- Pasiūlymo nustatyti vietinio susisiekimo per sieną tvarką priėmimas (*2005 m.*)
- Kaliningrado tranzito sistemos veikimo ataskaita (*2005 m.*)
- Kaliningrado priemonė¹¹ (*2005–2006 m.*)
- Šengeno priemonė septynioms valstybėms narėms (*2005 m. ir 2006 m.*)
- Konkrečios rekomendacijos dėl derybų nurodymų, susijusių su supaprastintos vizų tvarkos taikymu santykiuose su trečiosiomis šalimis EB readmisijos politikos kontekste, kai tai įmanoma ir vadovaujantis abipusiškumo principu siekiant sustiprinti tikrą partnerystę migracijos valdymo klausimais (*2005–2009 m.*)
- *Pasiūlymas iš dalies pakeisti Bendrąsias konsulines instrukcijas dėl vietinio konsulinio bendradarbiavimo (2006 m.)*
- *Pasiūlymas dėl Bendrųjų konsulinių instrukcijų persvarstymo (2006 m.)*

¹¹ Kaliningrado priemonė bus pakeista konkrečiomis nuostatomis, susijusiomis su pasiūlytu 2007–2013 m. Išorės sienų fondu, kaip Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos dalis.

- Techninis VIS įgyvendinimas, pradedant praktiniais klausimais dėl teksto duomenų ir nuotraukų apdorojimo (2006 m.) ir papildant praktiniais klausimais dėl biometrinių duomenų (2006 m.)
- Pasiūlymas dėl bendrų konsulinių įstaigų įkūrimo (2007 m.)

3. SAUGUMO STIPRINIMAS

- **Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programa pagal naujas finansines perspektyvas (2005 m.)**

- Prevencijos ir kovos su nusikalstamumu speciali programa (2007 m.)
- Prevencijos, parengties ir padarinių valdymo kovojant su terorizmu speciali programa (2007 m.)

3.1. Teisėsaugos ir teisminių institucijų keitimasis informacija, kartu randant tinkamą pusiausvyrą tarp privatumo ir saugumo

- Pasiūlymas dėl duomenų, apdorotų suteikiant viešąsias elektroninių ryšių paslaugas nusikalstamoms veikoms išaiškinti, tirti ir persekioti baudžiamąja tvarka, saugojimo (2005 m.)
- **Tinkamų garantijų ir veiksmingų teisinių teisės gynimo būdų perduoti asmens duomenis, policijai ir teismams bendradarbiaujant baudžiamosiose bylose, nustatymas**
- **Galimybės naudotis informacija principo įgyvendinimas siekiant keistis teisėsaugos informacija**
 - Pasiūlymas dėl galimybės naudotis svarbia teisėsaugos informacija principo nustatymo (2005 m.)
 - Pasiūlymas dėl tinkamų garantijų perduoti asmens duomenis policijos ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose tikslu (2005 m.)
 - Pasiūlymas dėl bendro ES požiūrio į duomenų apie keleivius naudojimą sienų apsaugos ir aviacijos saugumo bei kitais teisėsaugos tikslais (2005 m.)
 - Pasiūlymas dėl teisėsaugos prieigos prie VIS (2005 m.)
 - Sąsajų tarp SIS II ir Europolo informacinės sistemos plėtojimas (2007 m.)
 - Bendras oro vežėjų PNR duomenų tvarkymo ir perdavimo susitarimo su JAV persvarstymas (2005 m.)
 - Derybų dėl PNR susitarimų su Kanada ir Australija (prireikus ir su kitomis šalimis) užbaigimas (2005 m.)
 - Tarptautinių gairių, užtikrinančių aukštą privatumo apsaugos lygį Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai naudojant PNR duomenis, nustatymas

- *Pasiūlymas dėl bendros paieškos DNR duomenų bazėse (2005 m.)*
- *Pasiūlymas dėl bendros paieškos pirštų atspaudų duomenų bazėse (2007 m.)*
- *Pasiūlymas dėl bendros Bendrijos teismo ir policijos duomenų bazių struktūros (2008 m.)*

3.2. Terorizmas

- **Nuoseklaus visuotinio požiūrio į kovą su terorizmu nustatymas**

- Tolesni veiksmai po nukentėjusiesiems nuo terorizmo skirto bandomojo projekto (2006 m.)
- Bendradarbiavimo tarp teisėsaugos institucijų stiprinimas siekiant kovoti su terorizmu ir tuo tikslu kiekvienoje valstybėje narėje paskiriant specializuotą ryšių tarnybą, kuri galės naudotis visa svarbia informacija ir žvalgybos duomenimis apie teroristų veiklą, kurią vykdo asmenys, grupės ar organizacijos, išvardyti Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP priede (2005 m.)
- *Europos teisėsaugos tinklo (LEN) įkūrimas siekiant kovoti su terorizmu (2005 m.)*
- Komunikatas dėl didesnio saugumo, susijusio su sprogmenimis ir bombų gamybos įranga (2005 m.)
- Antroji ataskaita apie terorizmą (2005 m.)
- Komunikatas dėl smurtinio radikalėjimo (2005 m.) ir prireikus tolesni veiksmai (2007 m.)
- *Pasiūlymas dėl neteisėto labdaros organizacijų panaudojimo terorizmui finansuoti užkardymo (2006 m.)*
- Komunikatas dėl terorizmo vertinimo, kurį 25 valstybėse narėse atlieka ekspertai, mechanizmo rezultatų (2006/2007 m.)
- Teisinių priemonių, reikalingų užtikrinti, kad visos valstybės narės pagal Finansinio poveikio grupės specialias rekomendacijas galėtų prevencine tvarka išaldyti nurodytų asmenų turtą, poreikio ir apimties nustatymas (2007 m.)
- Parama vykstančiam darbui siekiant trukdyti gaminti ir platinti cheminius, branduolinius ir biologinius ginklus (2007 m.)
- *Prevencijos, parengties ir padarinių valdymo kovojant su terorizmu specialios programos nustatymas (2007 m.)*

- **Bendrijos teisės aktų kartu su priemonių, kurias reikia priimti siekiant kovoti su terorizmu, persvarstymas ir pritaikymas**

- Antroji ataskaita remiantis 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo dėl kovos su terorizmu 11 straipsniu (2005 m.)

3.3. Prevencija ir kova su organizuotu nusikalstamumu

- Komunikatas dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu strateginės koncepcijos parengimo (2005 m.)
- *Prevencijos ir kovos su nusikalstamumu specialios programos nustatymas (2007 m.)*
- **Supratimo apie organizuotą nusikalstamumą gerinimas ir informacijos surinkimo ir analizavimo procesų stiprinimas**
 - Komunikatas dėl veiksmų plano – ES nusikalstamumo statistika (2005 m.)
 - Komisijos tarnybų darbo dokumentas dėl žvalgybine informacija pagrįstos teisėsaugos baudžiamosiose bylose (2005 m.)
 - Rekomendacijos dėl standartinės metodikos vertinant atsparumo nusikalstamai veiklai pažeidžiamumą (2007 m.)
 - Europos ataskaitos apie nusikalstamumą pateikimas (2007 m.)
- **Organizuoto nusikalstamumo prevencijos stiprinimas**
 - Teisės aktų atsparumo nusikalstamai veiklai vertinimas ir nusikalstamumo prevencinių priemonių panaudojimas kuriant produktus ir paslaugas (2005 m.)
 - Ataskaita apie tyrimo pagal 2001 m. Tarybos rezoliuciją dėl pilietinės visuomenės vaidmens ieškant dingusių ar seksualiai išnaudojamų vaikų rezultatus (2005 m.)
 - Privataus ir viešojo sektoriaus partnerystės veiksmų planas, siekiant viešąsias organizacijas ir privačias bendroves apsaugoti nuo organizuoto nusikalstamumo (2006 m.)
 - Koordinavimo ir bendradarbiavimo Europos mastu tarp modernių nusikalstamumo tyrimo padalinių valstybėse narėse ir su privačiu sektoriumi gerinimas (Elektroninio nusikalstamumo žvalgybos tinklas), taip pat Europos vadovo apie elektroninį nusikalstamumą parengimas (2006 m.)
 - Komunikatas dėl elektroninio nusikalstamumo ir elektroninio saugumo politikos (2006 m.)
- **Antikorupcinės priemonės**
 - Valstybės tarnautojų elgesio kodeksų, susijusių su etika ir sąžiningumu, parengimas (2007 m.)
 - *Pasiūlymas dėl tam tikrų pareigūnų prievolių, susijusių su pranešimu apie kyšininkavimą, taip pat turto ir verslo interesų atskleidimu, įvedimo (2008 m.)*

- **Priemonių organizuoto nusikalstamumo finansiniams aspektams spręsti stiprinimas**
- Iniciatyvos skatinti finansinių tyrimų kaip teisėsaugos metodo naudojimą ir nustatyti bendrus minimalius mokymo standartus (2005–2007 m.):
 - Bendras finansinių tyrimų mokymo standartų paketas (2005 m.)
 - Rekomendacija dėl susitarimo memorandumo dėl finansinės žvalgybos padalinių grįžtamosios informacijos atsiskaitantiems organams apie įtartinų sandorių ataskaitas (2006 m.)
 - Rekomendacija ir (arba) pasiūlymas siekiant didinti juridinių asmenų skaidrumą ir taip sumažinti pažeidžiamumą organizuoto nusikalstamumo infiltracijos atžvilgiu (2006 m.)
 - Nusikalstamu būdu įgyto turto žvalgybos padalinių ES valstybėse narėse steigimo skatinimas (nuolat)
 - Konfiskuoto arba prarasto turto grąžinimo kaip kompensacijos arba restitucijos nustatytoms nusikaltimų aukoms arba labdaros organizacijoms standartų išnagrinėjimas (2008 m.)
- **Teisės aktų tobulinimas ir, kai reikia, galiojančių teisinių priemonių persvarstymas**
 - *Teisės aktų dėl kovos su klastojimu paketas (2005 m.)*
 - Komunikatas dėl prekybos žmonėmis (2005 m.)
 - *Dabartinių teisės aktų dėl prekybos žmonėmis persvarstymas ir prireikus tolesnis plėtojimas, siekiant, pvz., palengvinti privataus ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimą, koordinavimą visoje ES ir Europolo dalyvavimą (2006 m.)*
 - *Teisės sistemos, kuria draudžiama prekyba žmogaus organais, audiniais ir ląstelėmis ir su ja kovojama, persvarstymas ir prireikus tolesnis plėtojimas (2006 m.)*
 - *Dabartinių teisės aktų dėl nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimo, nesvarbu, ar reikia apkaltinamojo nuosprendžio, ar ne, persvarstymas ir prireikus stiprinimas (2007 m.)*
 - Lyginamasis tyrimas siekiant įvertinti priemonių kovai su organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su fiskaliniu sukčiavimu ES valstybėse narėse, stojančiose šalyse ir šalyse kandidatėse, poreikį (2005 m.)
 - *Pasiūlymas dėl baudžiamosios teisės aktų, visų pirma susijusių su baudų fiskalinio sukčiavimo srityje sudėtimi arba su standartais ir geriausia praktika siekiant tobulinti teisėsaugos bendradarbiavimą kovojant su organizuotu fiskaliniu sukčiavimu, derinimo (2007 m.)*
 - *Pasiūlymas dėl tapatybės vagystės ir tapatybės valdymo priemonių, taip pat asmens dokumentų duomenų bazės (2007 m.)*

- Studijos ir moksliniai tyrimai toliau derinant teisės aktus, pvz., neteisėtos prekybos ginklais, reketo ir turto prievartavimo srityse (2008 m.)

- **Stebėsenos ir vertinimo tobulinimas**

- Antroji ataskaita remiantis 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatinio sprendimo dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, išaldymo, areštavimo ir konfiskavimo 6 straipsniu (2005 m.)
- Antroji ataskaita remiantis 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos pamatinio sprendimo, skirto kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu, 14 straipsniu (2005 m.)
- Pamatinio sprendimo dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje įgyvendinimo ataskaita (2005 m.)
- 2003 m. sausio 27 d. Pamatinio sprendimo dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę įgyvendinimo ataskaita (2005 m.)
- Pamatinio sprendimo dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo įgyvendinimo ataskaita (2007 m.)
- Valstybių narių muitinių bendradarbiavimo (Konvencija „Neapolis II“) įgyvendinimo įvertinimas (2008 m.)
- Valstybių narių antikorupcijos politikos įvertinimas (2009 m.)
- Kovos su finansinio pobūdžio nusikaltimais priemonių įvertinimas (2010 m.)

3.4. Policijos ir muitinių bendradarbiavimas

- Muitinių bendradarbiavimo darbo programos, kurią 2004 m. kovo 30 d. TLS taryba patvirtino pagal 2003 m. spalio 2 d. Tarybos rezoliuciją dėl muitinių bendradarbiavimo strategijos, įgyvendinimas (2004–2006 m.)
- Komunikatas dėl kovos su neteisėta tarpvalstybine prekyba ribotos apyvartos arba draudžiamomis prekėmis (2007 m.)
- *Pasiūlymas dėl Europolo, taip pat Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų vaidmens vertinant Europolo veiklą (ne vėliau kaip 2008 m. sausio 1 d.)*
- Europolo ir Eurojusto santykių politikos apibrėžimas (ne vėliau kaip 2008 m.)
- Saugumo komiteto (COSI) vaidmens apibrėžimas (ne vėliau kaip 2008 m. sausio 1 d.)

- **Teisėsaugos bendradarbiavimo tobulinimas ir**
- **Šengeno *acquis* dėl tarpvalstybinio operatyvinio policijos bendradarbiavimo plėtojimas**
 - *Pasiūlymas dėl teisėsaugos bendradarbiavimo, visų pirma kertant valstybių narių vidaus sienas, tobulinimo (2005 m.)*
 - Komunikatas ir pasiūlymas dėl direktyvos dėl didesnio transporto saugumo ir didesnio saugumo sukuriant policijos ir teismų bendradarbiavimo erdvę transeuropinių transporto tinklų srityje (2005 m.)
 - *SIRENE vadovo atnaujinimas (2005 m.)*
 - *Pasiūlymas dėl teisėsaugos prieigos prie VIS (2005 m.)*
 - *Sąsajų tarp SIS II ir Europolo informacinės sistemos plėtojimas (2007 m.)*
 - Bendros kokybės standartų taisyklės (policijos etika, stebėsenos programos) policijai (2008 m.)
 - Teismo ekspertizės laboratorijų kokybės standartų vienodinimas (2008 m.)
- **Sisteminio teisėsaugos institucijų mainų programos**
 - Pasiūlymo dėl Europos policijos koledžo (CEPOL), kaip Europos Sąjungos institucijos, įsteigimo priėmimas (2005 m.)
- **Vienos valstybės narės teisėsaugos institucijų operatyvinio bendradarbiavimo su kitos valstybės narės teisėsaugos institucijomis tobulinimas**
 - Trumpalaikių bendrų muitinių ir policijos operacijų ir (arba) daugiadalykių bendrų grupių sudarymas (*nuolat*)
 - Minimalių standartų, susijusių su skirtingų jurisdikcijų naudojamais tyrimo metodais, parengimas (2006 m.)
 - Geriausios praktikos vadovas siekiant skatinti ir plėsti specialių muitinių administracijų bendradarbiavimo formų taikymą, kaip numatyta Konvencijoje „Neapolis II“ (2007 m.)
 - Europos antikorupcijos organų bendradarbiavimo tobulinimas sudarant antikorupcijos institucijų (įskaitant policiją, teismus, prokuratūras ir muitines) tinklą ES ir daugiašaliu lygiu (2008 m.)

3.5. Krizių valdymas Europos Sąjungoje

- Komisijos sprendimas, sukuriantis saugią bendrą greito įspėjimo sistemą (ARGUS) ir Komisijos krizių centrą esamoms įspėjimo sistemoms koordinuoti (2005 m.)

– Pasiūlymas dėl Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų įspėjimo informacinio tinklo (CIWIN) sukūrimo (2005 m.)

– Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos planas (2005 m.)

- **Integruotas ES krizių valdymo mechanizmas (įgyvendinti iki 2006 m. liepos 1 d.)**

3.6. Bendro nusikalstamumo prevencija

– Europos nusikalstamumo prevencijos tinklo plėtojimas (2005 m.)

4. TEISINGUMO STIPRINIMAS

- Taip pat žr. *pagrindinių laisvių ir teisingumo pagrindų programą pagal naujas finansines perspektyvas (2005 m.)*

– Teismų bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose speciali programa (2007 m.)

– Teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose speciali programa (2007 m.)

4.1. Tarpusavio pasitikėjimas ir jo stiprinimas

- **Bendradarbiavimo stiprinimas**

– Sąjungos parama teisminių organizacijų ir institucijų tinklams (nuolat)

– Tolesnis Europos teisminio tinklo tinklalapio ir duomenų bazių, susijusių su Europos priemonių teismo praktika, plėtojimas (nuolat)

– Nuolatinis Europos teisminio atlaso atnaujinimas ir tobulinimas (nuolat)

– Kasmetinis Europos civilinės teisenos dienos šventimas (nuolat)

- **Europos teisminės kultūros kūrimas**

– Teisingumo kokybės įvertinimas (komunikatas 2006 m.)

– Komisijos komunikatas dėl teisminio mokymo ES (2005 m.), bandomojo magistratų mainų projekto tęsinys (2005 m.) ir parengiamoji priemonė (2006 m.)

– Veiksmingo Europos teisminių institucijų (ir civilinių, ir baudžiamųjų bylų) mokymo tinklo kūrimas remiantis esama struktūra (2007 m.)

- **Teisminių organizacijų ir institucijų jungimosi į tinklus plėtojimas**

– Ataskaita apie Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose veikimą (2005 m.) ir prireikus pasiūlymas dėl pakeitimų (2006 m.)

– ES seminarai, skirti skatinti teisinių profesijų atstovų bendradarbiavimą nustatant geriausią praktiką (2006 m.)

- **ES teisės aktų darna ir geresnė kokybė**

- *Pasiūlymas dėl Reglamento 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse pakeitimo (2005 m.)*
- Ataskaita apie Reglamento Nr. 1206/2001 dėl įrodymų rinkimo veikimą ir prireikus pasiūlymas dėl pakeitimų (2007 m.)
- Ataskaita apie Reglamento „Briuselis I“ veikimą (2007 m.) ir prireikus pasiūlymas dėl pakeitimų (2009 m.)
- Galutinė mokslinių tyrimų ataskaita, apimanti Bendros pagrindų sistemos projektą (2007 m.)
- Bendros pagrindų sistemos (*Common Frame of Reference*, CFR) priėmimas ES sutarčių teisės srityje (*ne vėliau kaip 2009 m.*)

4.2. Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose

- *Specialios teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose programos parengimas (2007 m.)*

- **Tolesnis abipusio pripažinimo principo įgyvendinimas**

- Komunikatas dėl sprendimų baudžiamosiose bylose abipusio pripažinimo ir valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo stiprinimo (2005 m.)
- Baltoji knyga dėl keitimosi informacija apie nuosprendžius baudžiamosiose bylose ir dėl jų poveikio Europos Sąjungoje (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl atsižvelgimo į nuosprendžius Europos Sąjungos valstybėse narėse naujų baudžiamųjų bylų metu (2005 m.)*
- *Pasiūlymas dėl informacijos apie nuosprendžius baudžiamosiose bylose perdavimo valstybei narei, kurios pilietis yra reikiamas asmuo, ir saugojimo toje valstybėje narėje (2005 m.)*
- Komunikatas dėl ne ES piliečių, teistų ES valstybėje narėje, rodyklės sukūrimo (2005 m.)
- *Europos vykdomojo rašto ir nuteistų asmenų perdavimo tarp ES valstybių narių iniciatyva (2005 m.)*
- *Pasiūlymas dėl abipusio ikiteisminių kardomųjų priemonių pripažinimo (2005 m.)*
- Komunikatas dėl teisių atėmimo (2005 m.)
- Pamatinio sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių procedūrų įgyvendinimo ataskaita (2005 m.)

- *Draudimų, kylančių iš apkaltinamųjų nuosprendžių už prieš vaikus įvykdytus seksualinius nusikaltimus, pripažinimo ir vykdymo Europos Sąjungoje iniciatyva (2005 m.)*
- *Pasiūlymas dėl vairuotojų teisių atėmimo (pataisantis 1998 m. Konvenciją) (2006 m.)*
- 2003 m. liepos 22 d. Pamatinio sprendimo dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje įgyvendinimo ataskaita (2006 m.)
- Pamatinio sprendimo dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms įgyvendinimo ataskaita (2006 m.)
- *Pasiūlymas dėl alternatyvių sankcijų pripažinimo ir vykdymo ir dėl nuosprendžio vykdymo atidėjimo (2007 m.)*
- *Pasiūlymas, papildantis Europos įrodymų orderį (2008 m.)*

- **Derinimas**

- Žalioji knyga dėl kompetencijos kolizijų ir *non bis in idem* principo taikymo (2005 m.)
- Žalioji knyga dėl nekaltumo prezumpcijos (2005 m.)
- Antroji ataskaita apie 2001 m. kovo 15 d. Pamatinio sprendimo dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose įgyvendinimą (2005 m.)
- Trečioji ataskaita apie 2001 m. kovo 15 d. Pamatinį sprendimą dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose (2006 m.)
- *Pasiūlymas dėl kompetencijos kolizijų ir ne bis in idem principo taikymo (2006 m.)*
- Žalioji knyga dėl įrodymų tyrimo (2006 m.)
- Žalioji knyga dėl teismo sprendimų neatvykus atsakovui (2006 m.)
- *Pasiūlymas dėl įrodymų rinkimo minimalių standartų (2007 m.)*
- *Pasiūlymas dėl teismo sprendimų neatvykus atsakovui (2007 m.)*
- *Pasiūlymas dėl sektorinių baudžiamųjų sankcijų derinimo (ne vėliau kaip 2007 m.)*

- **Kitos priemonės, susijusios su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose**

- Rekomendacija dėl elektroninių įrodymų užfiksavimo ir keitimosi jais minimalių standartų (2006 m.)
- *Pasiūlymas dėl tyčinio dokumentų, pateiktų kaip įrodymai, sunaikinimo (2007 m.)*
- *Pasiūlymas dėl liudytojų ir su teisėsauga bendradarbiaujančių asmenų apsaugos (2007 m.)*

- Žvalgybos duomenų kaip įrodymų tarpvalstybinio naudojimo tyrimas (2008 m.)
- Specializuotų teisminių organų veiksmingumo atliekant tyrimą su organizuotu nusikalstamumu susijusiose bylose įvertinimas (2009 m.)

- **Eurojustas**

- Antroji ataskaita apie 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimo, įkuriančio Eurojustą, perkėlimą į nacionalinę teisę (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl Eurojusto (ne vėliau kaip 2008 m. sausio 1 d.)*
- Baltoji knyga dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos didinimo (iki 2009 m.)

4.3. Teisingumo veiksmingumo stiprinimas ir abipusio pripažinimo bei veiksmingos teisės kreiptis į teismą (civilinės bylos) tobulinimas

- Žalioji knyga dėl paveldėjimo (2005 m.)
- Žalioji knyga dėl teisės normų ir kompetencijos kolizijų skyrybų bylose („Roma III“) (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl teisės normų, susijusių su sutartinėmis prievolėmis, kolizijų („Roma I“)* (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl reikalavimų dėl nedidelių sumų* (2005 m.)
- *Pasiūlymas dėl išlaikymo prievolių* (2005 m.)
- Pasiūlymo „Roma II“ dėl teisės normų, susijusių su nesutartinėmis prievolėmis, kolizijų priėmimas (2006 m.)
- Mokėjimo pavedimo reglamento priėmimas (2006 m.)
- Alternatyvaus ginčų sprendimo (tarpininkavimo) direktyvos priėmimas (2006 m.)
- Žalioji knyga dėl santuokos ir partnerystės turto klausimo teisinių pasekmių (2006 m.)
- Žalioji(-iosios) knyga(-os) dėl efektyvaus teismo sprendimų vykdymo užtikrinimo (2006–2007 m.)
- Žalioji knyga dėl teisės aktų ir administracinių priemonių panaikinimo (sumažinimo) siekiant laisvo dokumentų judėjimo (2007 m.)
- Žalioji knyga dėl abipusio pripažinimo su civiline būkle susijusiose bylose (2008 m.)
- Žalioji knyga dėl minimalių standartų, susijusių su kai kuriais procesinės teisės aspektais (2008 m.)
- *Prireikus galimybės panaikinti egzekvatūrą ir pasiūlymus dėl teisės aktų įvertinimas* (2008–2010 m.)

- *Teismų bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose specialios programos parengimas (2007 m.)*

4.4. Tarptautinė teisinė tvarka

- Derybų dėl forumo pasirinkimo konvencijos užbaigimas (2005 m.)
- Pasiūlymas dėl vadinamųjų paralelinių susitarimų su Danija sudarymo dėl „Briuselio I“ ir dokumentų įteikimo (2005 m.)
- Derybos dėl Terorizmo konvencijos Europos taryboje (2005 m.)
- Aktyvus dalyvavimas Europos tarybos bei kitų tarptautinių organizacijų ir forumų (G8, JT, OECD, ESBO, Finansinio poveikio prieš pinigų plovimą grupė) veikloje baudžiamosiose bylose (2005–2009 m.)
- Argumentų už dvišalius ES ir trečiųjų šalių susitarimus dėl ekstradicijos išnagrinėjimas (2005–2009 m.)
- Argumentų už dvišalius ES ir trečiųjų šalių susitarimus dėl abipusės teisinės pagalbos išnagrinėjimas (2005–2009 m.)
- Pasiūlymas dėl Europos tarybos konvencijos dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimo sudarymo ir pasirašymo EB vardu (2005/2006 m.)
- Bendrijos prisijungimas prie Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos (2006 m.)
- Pasiūlymas dėl naujos Lugano konvencijos sudarymo (2006 m.)
- Nuostatų dėl pagalbos kovojant su terorizmu įtraukimas į esamų priemonių, reguliuojančių išorės pagalbą, siūlomą persvarstymą (2006 m.)
- Pasiūlymas dėl Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją sudarymo EB vardu (2006 m.)
- Derybų dėl išlaikymo prievolių konvencijos užbaigimas (2007 m.)
- Pasiūlymas dėl Jungtinių Tautų protokolo dėl kovos su šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei amunicijos neteisėta gamyba ir prekyba sudarymo EB vardu (2007 m.)

5. IŠORĖS SANTYKIAI

- **Visų Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos išorės aspektų strategija, remianti Hagos programos priemonėmis (2005 m.)**
 - Komunikatas dėl visų Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos išorės aspektų (2005 m. vidurys – strategijos dalis).